

Asia: VN/15547/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain 22 §:n ja sosiaalihuoltolain 50 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kantanne ajokorttilausuntojen rajaamisesta pois julkisesta perusterveydenhuollosta

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry pitää ajokorttilausuntojen rajaamista pois julkisesta perusterveydenhuollosta lähtökohtaisesti ongelmallisena. Vaikka tähän mennessä merkittävä osa lausunnoista onkin tehty yksityisessä terveydenhuollossa. Esityksellä siirretään arviot terveyskeskusten potilaansa usein pidempään tuntevilta lääkäreiltä yksityislääkäreille, joilla ei ole niinkään kokonaiskuvaa ja hoidollista vastuuta potilaasta.

VALLI ry esittää vakavan huolensa muutoksesta, koska on suuri riski että, yksityisellä palveluntuottajalla todistusten ja lausuntojen hinta saattaa nousta eriarvoistavan korkeaksi julkisen sektorin asettaman vertailuhinnan puuttuessa. Kansalaisilla tulee olla tosiasiallisesti yhdenvertainen mahdollisuus hankkia lain edellyttämä ajokorttilausunto. Tämä koskee varsinkin vähävaraisia ja erityisesti ikäihmisiä, joilta vaaditaan usein laajempia ja siten kalliimpia lausuntoja. Vaarana on ihmisten eriarvoistuminen.

VALLI ry pitäisi hyvänä vaihtoehtona arvioida myös miten kokeneiden sairaan- ja terveydenhoitajien osaamista voisi hyödyntää tarkastustoiminnassa nykyistä laajemmin. Rutiininomaisien määräaikaistarkastusten rinnalle nostaisimme enemmänkin esiin, miten riskikuljettajat tunnistettaisiin paremmin ja erilaisten ilmoitusvelvollisuuden kehittämistä.

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry on valtakunnallinen vanhusalan kehittäjä- ja asiantuntijajärjestö. Tuomme kuuluviin järjestölähtöisen vanhustyön ja vanhojen ihmisten äänen sekä luomme ja ylläpidämme alan verkostoja. Tuemme toiminnassamme ikääntyneiden moninaisuutta, osallisuutta ja teknologiavalmiuksia sekä kannustamme sukupolvien väliseen yhteistyöhön.

Antaako esitysluonnos riittävän ja oikean kuvan lakiehdotuksen vaikutuksista (jakso 4.2)? Onko lakiehdotuksella jotain sellaisia vaikutuksia, joita ei esitysluonnoksessa vielä ole otettu huomioon?

-

Kysymys suunnattu hyvinvointialueille: laadittavien ajokorttilausuntojen kokonaismäärä perusterveydenhuollossa alueellanne vuosittain? Kuinka suuri osa palvelun kustannuksista perusterveydenhuollossa pystytään kattamaan palvelusta perittävillä asiakasmaksuilla?

-

Kysymys suunnattu hyvinvointialueille: laadittavien ajokorttilausuntojen kokonaismäärä erikoissairaanhoidossa alueellanne vuosittain? Kuinka suuri osa palvelun kustannuksista erikoissairaanhoidossa pystytään kattamaan palvelusta perittävillä asiakasmaksuilla?

-

Kysymys suunnattu yksityisille lääkäriasemille: Teillä laadittavien ajokorttilausuntojen kokonaismäärä vuosittain?

-

Hyvinvointialueille ja yksityisille lääkäriasemille suunnattu kysymys: Kuinka paljon yhden ajokorttilausunnon laatiminen vaatii lääkärin tehokasta työaika?

-

Hyvinvointialueille ja yksityisille lääkäriasemille suunnattu kysymys: Kuinka paljon yhden ajokorttilausunnon laatiminen vaatii sairaanhoitajan tehokasta työaika?

-

Muita huomioita esitysluonnoksesta?

-

Kankkonen Tom
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry